

BSA-j

Versie voor jongeren die het (speciaal) basisonderwijs hebben afgesloten

Naam invuller:

Datum invullen:

Dossiernummer:

_____

__ - __ - __ - __ - __ - __

_____

Naam jeugdige:

Geboortedatum jeugdige:

_____

__ - __ - __ - __ - __ - __

Jeugdige:		<i>klopt helemaal niet</i>	<i>klopt een beetje</i>	<i>klopt helemaal</i>	<i>weet niet</i>	
1	begrijpt niet wat je bedoelt als je hem/haar iets vertelt (volgt daardoor bijv. aanwijzingen niet op)	0	1	2	wn	
2	kan niet duidelijk maken wat hij/zij bedoelt	0	1	2	wn	
3	begrijpt non-verbale communicatie niet	0	1	2	wn	
4	oogt gefrustreerd als er meerdere dingen tegelijk van hem/haar gevraagd worden	0	1	2	wn	
5	loopt weg uit lastige situaties	0	1	2	wn	
6	past zich niet aan als de situatie verandert	0	1	2	wn	
7	kan niet duidelijk meningen en gevoelens verwoorden (verbaal en non-verbaal)	0	1	2	wn	
8	bekijkt zaken/problemen niet van meerdere kanten	0	1	2	wn	
9	hanteert in een situatie maar één oplossing (is niet creatief)	0	1	2	wn	
10	wordt niet sociaal geaccepteerd door anderen	0	1	2	wn	
11	is niet in staat (kleine) ruzies/geschillen op te lossen	0	1	2	wn	
12	leert niet van fouten (verbetert zijn/haar vaardigheden op basis daarvan niet)	0	1	2	wn	
13	geeft de schuld altijd aan anderen	0	1	2	wn	
14	lijkt zich niet in een ander te kunnen verplaatsen	0	1	2	wn	
15	vertoont gedrag dat ongepast is in de situatie (m.b.t. lopen, zitten, spreken, zelfbeheersing; bijv. is niet stil in bioscoop)	0	1	2	wn	
16	weet het altijd beter	0	1	2	wn	
17	laat geen gepaste hygiëne zien (bijv. wast handen en gezicht niet regelmatig, trekt geen schone kleren aan wanneer dat nodig is)	0	1	2	wn	
18	neemt geen of weinig initiatief m.b.t. huishoudelijke taken	0	1	2	wn	
		Score	... x 0	... x 1	... x 2	... x wn
		Totaalscore		..... punten		

Punten	Sociaal aanpassingsvermogen	Vervolgstep
0 - 11	Waarschijnlijk redelijk of goed	-
12 - 14	Mogelijk beperkt	Uitgebreider onderzoek
15 - 36	Waarschijnlijk beperkt	Uitgebreider onderzoek

BSA-j

Versie voor jongeren die het (speciaal) basisonderwijs hebben afgesloten

Instructie

Doel instrument

De BSA (Beoordeling Sociaal Aanpassingsvermogen) is bedoeld als hulpmiddel om een beoordeling te geven van het sociaal aanpassingsvermogen van jeugdigen. Sociaal aanpassingsvermogen is een verzameling van vaardigheden die nodig zijn om in het dagelijkse leven te kunnen functioneren. Beoordeling van het sociaal aanpassingsvermogen is naast die van het IQ van belang bij de beslissing of een jeugdige een indicatie voor AWBZ-zorg of jeugdzorg nodig heeft.

Wie nemen het instrument af?

Hulpverleners die een indicatiestelling voor AWBZ-zorg of jeugdzorg voorbereiden en/of opstellen.

Wanneer afnemen instrument?

U dient de BSA in ieder geval af te nemen als één of meerdere van de onderstaande kenmerken van de situatie op uw cliënt van toepassing zijn:

- de jeugdige heeft ouders met een lichte verstandelijke beperking;
- de jeugdige volgt speciaal onderwijs of geen onderwijs;
- de jeugdige heeft (vermoedelijk) een ontwikkelingsstoornis (ADHD, autisme/PDD-NOS, hechtingsstoornis);
- de jeugdige vertoont een verlate ontwikkeling (met name taal-spraak ontwikkeling).

Indien geen van bovenstaande kenmerken van toepassing is, maar u heeft wel een (licht) vermoeden van een beperking in het sociaal aanpassingsvermogen, dan is het raadzaam de BSA af te nemen.

U vult de BSA in na het eerste of tweede (screenings)gesprek met de cliënt. Het is *niet* de bedoeling dat dit in het bijzijn van of samen met de cliënt gebeurt.

Scores

Voor elk item kunt u aangeven of het item helemaal niet klopt (score 0), een beetje klopt (score 1) of helemaal klopt (score 2). Als u niet genoeg informatie heeft om het item te scoren, dan kunt u de antwoordcategorie 'weet niet' aankruisen. Probeer u deze score zo veel mogelijk te vermijden. Als u vindt dat een item niet van toepassing is, dan scoort u 0 punten ('klopt helemaal niet'). Nadat u de items heeft gescoord, telt u eerst hoe vaak u een 0, 1, 2 en 'weet niet' heeft gescoord. Vervolgens telt u de scores bij elkaar op. In de tabel onder de vragenlijst kunt u zien of uitgebreider onderzoek nodig is of niet.

Let op: bij het scoren van de items dient rekening te worden gehouden met de leeftijd van de cliënt. Bij elk item moet bedacht worden wat leeftijdsadequaat is, ofwel 'wat mag ik gezien de leeftijd van dit kind verwachten?'. Voorbeeld item: 'jeugdige neemt geen of weinig initiatief m.b.t. huishoudelijke taken'. Van een kind van 12 jaar kan niet worden verwacht dat het uit zichzelf zijn kamer opruimt, van een jongere van 17 jaar of ouder mag dit wel worden verwacht.

Vervolgstappen

Jeugdigen die 11 punten scoren of minder, hebben waarschijnlijk een redelijk of goed sociaal aanpassingsvermogen.

Voor deze groep cliënten is gericht onderzoek *op dit gebied* niet nodig.

Jeugdigen die tussen de 12 en 14 punten scoren hebben mogelijk een beperking in het sociaal aanpassingsvermogen en jeugdigen die 15 punten of meer scoren hebben waarschijnlijk een beperking in het sociaal aanpassingsvermogen. Voor de twee laatstgenoemde groepen is het van belang om verder en gericht onderzoek te doen om vast te stellen bij welke hulp de jeugdige gebaat is. Hierbij kan gedacht worden aan intelligentieonderzoek en onderzoek naar de aanwezigheid van een ontwikkelingsstoornis (bijv. ADHD of ASS).